

ЗНАХІДКА ІНДІЙСЬКОЇ ОЧЕРЕТЯНКИ (*ACROCEPHALUS AGRICOLA*) У ПРУТ- ДНІСТРОВСЬКОМУ МЕЖИРІЧЧІ УКРАЇНИ

16.06.1964 р. здобуто дорослого самця (тушка до наших днів очевидно не збереглася) індійської очеретянки (*Acrocephalus agricola*) східніше с. Форосна Новоселицького району (рівнинна частина Чернівецької області). Його розміри: довжина тіла – 12,1 см, крила – 6,2 см, хвоста – 5,1 см, дзьоба – 15,0 мм, цівки – 2,2 см; маса тіла – 8,9 г. У шлунку виявлено залишки 4 личинок (дрібна гусінь) лускокрилих комах. Не надто активно співаючого птаха виявили на невеликому озері у прибережній смугі відносно густих заростей очерету на межі з різнотравно-злаковими луками із заростями чагарників (частково солончакова ділянка) неподалік від краю поля з посівами озимої пшениці. Необхідно зазначити, що з середини ХХ ст. в цьому місці та на прилеглих територіях доводилося періодично спостерігати (неопубл. матер.) і здобувати (деякі з тушок зберігаються, наприклад, у зоологічній колекції Природничого музею Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича – колишній зоомузей ЧНУ (Третьяков та ін., 1991))

близькі, добре відомі нам види очеретянок – чагарникову (*A. palustris*) і ставкову (*A. scirpaceus*).

В Україні індійська очеретянка поширена у приморських районах і спорадично у східній частині (Фесенко, Бокотей, 2002). Відомі знахідки і в інших місцях. Скажімо, на заході нашої країни (Карпатський регіон) виявлено залітного дорослого самця в орнітологічному заказнику «Чолгинський» в околицях с. Чолгині Яворівського району Львівської області (Шидловський, 1999, 2000; Шидловський та ін., 2000 та ін.). Його відловлено павутинною сіткою 11.07.1999 р. серед очеретяних заростей. О.Є. Луговой (2010) припускав можливість виявлення цього виду й на Закарпатті (у зв'язку з розширенням його гніздового ареалу) за умови інтенсифікації орнітологічних досліджень.

Доречним буде також зауважити, що на основі описаної вище знахідки індійську очеретянку раніше віднесено до переліку нових видів птахів Чернівецької області (Клитин, 1974) зі статусом перебування – залітний (Скільський та ін., 2013). У список орнітофауни Прут-Дністровського межиріччя України (Скільський, 2000) індійська очеретянка свого часу не була включена лише помилково.

ЛІТЕРАТУРА

- Клитин А.Н. (1974): О новых видах птиц, встреченных на территории Черновицкой области. - Мат-лы VI Всесоюз. орнитол. конф. (Москва, 1–5 февраля 1974 года). М.: Изд-во Московск. ун-та. 1: 204-205.
- Луговой А.Е. (2010): О задачах авифаунистики на Закарпатье (Украина). - Troglodytes. 1: 21-25.
- Скільський І.В. (2000): Структура й особливості формування фауни та населення птахів середнього міста (на прикладі Чернівців). - Дис. ... канд. біол. наук. К. 1-307. (Рукопис).
- Скільський І.В., Смірнов Н.А., Мелешук Л.І. (2013): Олександр Миколайович Клітін – дослідник орнітофауни Буковини. - Біол. сист. 5 (3): 440-449.
- Третьяков Л.Д., Андрищенко Т.Г., Гаврилук Н.М., Скільський І.В. (1991): Птахи Буковини в колекції зоологічного музею Чернівецького держуніверситету (каталог). Чернівці: ЧДУ. 1-71.
- Фесенко Г.В., Бокотей А.А. (2002): Птахи фауни України (польовий визначник). К. 1-414.
- Шидловський І.В. (1999): Перше спостереження індійської очеретянки на заході України. - Вестн. зоол. 33 (6): 38.
- Шидловський І.В. (2000): Орнітологічний заказник «Чолгинський»: сучасний стан та перспективи. - Проблеми і перспективи розвитку природоохоронних об'єктів на Розточчі. Мат-ли міжнар. наук.-практ. конф. (с. Шкло, 6–7 липня 2000 р.). Львів: Логос. 72-75.
- Шидловський І.В., Лисачук Т.І., Головачов О.В. ([2000]): Західно-Українська орнітологічна станція «Avosetta». Звіт про результати п'ятирічної діяльності: 1995–1999 pp. 1-32.

†О.М. Клітін, І.В. Скільський

Скільський І.В.; Чернівецький обласний краєзнавчий музей;
а/с 532, м. Чернівці, 58001, Україна (Ukraine).
E-mail: skilskyiv@ukr.net